

**Usomaji wa Agano la Kale: Zaburi 136: 1-26 - Usomaji wa Agano
Jipya Wakolosai 1: 9-18**

**Kuendeleza Mtazamo wa Ulimwenguni wa
Kibiblia
"Mahali pa Kuanzia"
Mwanzo 1: 1**

Wayne J. Edwards, Mchungaji

"Vita vya nyakati" ni kati ya mitazamo miwili ya ulimwengu kama inavyofafanuliwa na Mungu katika unabii Wake kuhusu ahadi ya kuja kwa Masihi katika Mwanzo 3:15 :

- Mtazamo wa kwanza wa ulimwengu uko katika "uzao" wa Shetani, mbegu ya uasi dhidi ya Mungu, ambayo inasababisha upagani.

- Katika Warumi 1:25 , Mtume Paulo aliandika : *"Walibadilisha ukweli wa Mungu kuwa uwongo na wakamuabudu na kumtumikia kiumbe kuliko Muumba!"*
- Mtazamo wa pili wa ulimwengu uko katika "uzao" wa Hawa; Mbegu ya kujitiisha kwa Mungu; uzao wa ahadi.
 - Katika Tito 1: 2 , Mtume aliandika : *"Hata kabla ya ulimwengu kuanza, Mungu, ambaye hawezi kusema uwongo, alituahidi uzima wa milele!"*

1. Tofauti ya Maoni Mbili ya Ulimwengu - Kumbukumbu la Torati 30: 19-20 - "Nimeweka mbele yako uzima na mauti, baraka na laana: kwa hivyo, chagua maisha ambayo wewe na uzao wako mtaishi!"

Kila mtu ana mtazamo wa ulimwengu, "gridi ya taifa" ambayo kwayo hutazama ulimwengu na kila kitu ndani yake. "Gridi" hiyo ni mfumo wa imani tunayoendeleza kutoka kwa wazazi wetu, wenzetu, na utaftaji wetu wa maarifa, ambayo sisi huanzisha maadili yetu.

<u>ENEEO</u>	<u>MAONI YA DUNIA</u>	<u>Naturalism / atheistic mtazamo</u>
Mungu	Kuna Mungu	Hakuna Mungu
Uumbaji	Mungu aliumba ulimwengu kama ilivyoandikwa katika Mwanzo	Ulimwengu ulitoka kwa sababu za asili
Mtu	Mungu alimuumba mwanadamu	Ilijitokeza kupitia mamilioni ya miaka ya mageuzi
Asili ya Mwanadamu	Kuzaliwa na asili ya dhambi	Kimsingi, alizaliwa mzuri, lakini kwa sababu ya ushawishi mbaya hubadilika kuwa mbaya
Shida Kubwa Ya Mwanadamu	Dhambi	Ushawishi mbaya katika ulimwengu, utamaduni
Suluhisho	Kiroho	Njia nyingi: uingiliaji wa

		serikali, elimu zaidi, maendeleo ya kiteknolojia, kuondolewa kwa dini
Yesu	Mwana wa Mungu, Mwokozi wa ulimwengu.	Alikuwa mtu "mzuri". Kukataliwa kwa miujiza na mafundisho yake!
Miujiza	Miujiza inaweza kuelezwa tu na uingiliaji wa kawaida.	Matukio yote yana maelezo ya kiasili.
Kanuni za Maadili	Tumepewa na Mungu katika Bibilia	Jamii ina uwezo wa kukuza maadili bora, (au udikteta, au kura za maoni.)
Uvumilivu	Ishi kwa Kiwango cha Kibiblia	Kubali kila mtu na kila mfumo, (isipokuwa wale walio na maadili ya kidini)
Utoaji mimba	Maisha huanza wakati wa kutungwa mimba na kuumbwa ndani ya tumbo na Mungu. Thamani ya juu mahali kwenye maisha.	Kwa kuwa Mungu hakuumba uhai, thamani ya maisha ni ndogo - na inaweza kutolewa.
Ushoga	Mungu alikusudia mwanamume mmoja awe na mwanamke mmoja	Kukubalika kulingana na kanuni za maadili ya kitamaduni na kura za maoni
Ndoa	Mwanaume mmoja aliungana na mwanamke mmoja.	Anaishi bila kanuni halisi ya maadili - fanya chochote anachosikia vizuri, hakuna uwajibikaji, kujitumikia mwenyewe, nilizingatia
Watoto	Maisha huanza wakati wa kuzaa, yenye thamani kwa Mungu, Mali kwa kitengo cha familia.	Thamani huanza baada ya kuzaliwa, Muhimu kwa jamii

Serikali	Imewekwa na Mungu, ikiruhusiwa na Mungu, chini ya mamlaka ya Mungu	Wengi huona mifumo ya serikali kuwa suluhisho la shida za wanadamu
Ubayu Ulimwenguni	Kuruhusiwa na Mungu, lakini siku moja itaondolewa duniani.	Kulingana na maoni kadhaa ya ulimwengu: kwa sababu ya umiliki wa mali, utajiri, dini, ukosefu wa elimu, ukosefu wa udhibiti wa serikali.
Shetani	Mtu halisi anayepingana na Mungu na watu wa Mungu.	Mtu wa fumbo aliyumbwa na watu wa dini. Kukataliwa kabisa.
Kusudi katika Maisha	Mungu azingatie	Mtazamo wa mwanadamu
Nafsi	Kila mtu ana roho ya milele	Hakuna mtu aliye na roho ya milele
Wokovu	Kupitia kwa Yesu tu	"Sisi ni wokovu wetu"
Kifo	Kila mtu atakufa	Kila mtu atakufa
Baada ya Kifo	Kila mwanamume na mwanamke ana hatima ya milele	Hakuna kinachotokea au aina fulani ya kuzaliwa upya
Mbingu	Mahali halisi ambapo waumini huenda milele	Tunatengeneza mbingu zetu hapa duniani. (Hakuna mbingu ya kibiblia)
Jehanamu	Mahali halisi ambapo wasio waamini huenda kwa umilele	Hakuna kuzimu halisi. Tunaweza kuwa na kuzimu hapa duniani.
Biblia	Neno la Mungu	Hadithi tu na hadithi

2. Agano la Mungu wa Pekee wa Kweli - Yohana 17: 3 - "Na uzima wa milele ndio huu, kukujua wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo, uliyemtuma!"

Katika Kiebrania, Mwanzo 1: 1 inasomeka: " Hapo mwanzo, Mungu aliumba!"

- Kitabu cha Mwanzo kinatuambia juu ya mwanzo wa kila kitu *isipokuwa Mungu* - Uwepo wake haubishaniwi, hauelezewi, au hautetewi - Anaonyeshwa tu kama Yeye ambaye alikuwa kabla ya mwanzo wa vitu vyote.
- Katika sura 11 za kwanza, kuna asili ya wakati, hatua, nafasi na vitu, mfumo wa jua, anga, hydrosphere, aina zote za maisha; wanadamu, ndoa, familia, dhambi, hatia, ukombozi na msamaha; asili ya mataifa na lugha anuwai.
- Katika sura ya 12, kuna "Mwanzo" (vizazi) vya Waisraeli, ambao kupitia kwao Neno la Mungu lingeandikwa; mpango wa Mungu ulifunuliwa, na Mwana wa Mungu angepewa kama Mwokozi wa wanadamu waliopotea.
- Kuanzia Mwanzo 12 hadi mwisho wa Agano la Kale, lengo la Biblia ni juu ya mwingiliano wa Mungu na Waisraeli, wakati Mungu alifunua mpango Wake wa ukombozi kwa njia aliyoshughulikia.
- Agano Jipya linapofunguka, Biblia inafunua jinsi Waisraeli walishindwa kuwa mashahidi wa Mungu na jinsi alivyowatenga kando kwa muda. Lakini pia inadhihirisha jinsi Mungu, kupitia Kristo, alianza kuita watu wapya - Wayahudi na wasio Wayahudi - kuwa "Kanisa" Lake, ambalo kwa njia hiyo injili ya wokovu wetu ingeweza kutangazwa.
- Hakuna jaribio la kuelezea uwepo wa Mungu au kumtetea kama Mtu. Biblia inamwonyesha tu kama yeye ndiye "Muumba" wa vitu vyote, pamoja na mpango Wake wa ukombozi wa mwanadamu, na inaelezea maelezo ya ahadi yake kwa wote kuona na kutimizwa.
- Wale wanaokataa ushahidi wanaishi katika upagani.
- Wale wanaokubali ushahidi wanaishi katika Ahadi yake.

3. Muumba Anayestahili Kuabudiwa - Ufunuo

4:11 - "Unastahili, Ee Bwana, kupokea utukufu na heshima na nguvu;

- Ulimwengu uliumbwaje? Mungu aliumba mbingu na nchi!
- Je! Tunajuaje kwamba Mungu aliumba mbingu na dunia? Neno la Kiebrania la "kuumba" (ex-nihilo) linamaanisha "bila kitu" - ni Mungu tu anayeweza kutengeneza kitu kutoka kwa chochote na kukifanya kiwe endelevu milele.

- Je! Mungu aliumbaje mbingu na dunia? Kwa Neno Lake: Alizungumza kuwa ni - Mungu alisema, "kuwe na ," na ikawa.
- Je! Mungu aliumba mbingu na dunia lini? Katika siku sita halisi, karibu miaka 6000 iliyopita.
 - Kutoka kwa Adamu hadi mafuriko ilikuwa miaka 1656 na kutoka kwa mafuriko hadi kwa Ibrahimu ilikuwa miaka 225, ambayo hufanya kama miaka 2000. (Mwanzo 5 na 11)
 - Kutoka kwa Ibrahimu hadi kwa Wayahudi kurudi Yerusalemu ilikuwa kama miaka 1500. Ukiongeza miaka 400 ya kimya, unayo miaka 2000 au zaidi.
 - Kuanzia Yesu hadi leo, tuna miaka mingine 2000, kwa hivyo uumbaji wa Mungu una miaka 6000 hivi.
- Kwa nini Mungu aliumba mbingu na dunia? Mungu aliumba ulimwengu na kila kitu ndani yake, "kwa raha yake" - kumletea utukufu kwa umilele wote! (Isaya 45:18 ,Isaya 43: 7 , Warumi 11:36)
- Mungu aliumba yote hayo ili kudhibitisha uweza wake.
- Mungu aliumba jinsi alivyofanya ili kudhibitisha kusudi Lake.
- Mungu hutegemeza uumbaji wake kwa njia ya kudhibitisha kwamba amehusika kibinafsi, na kwa hivyo katika maisha yetu.
- Ikiwa kile kinachosemwa kwenye Mwanzo 1: 1 ni kweli, na ni, ni nini kingine tunaweza kufanya isipokuwa kujisalimisha kwa Yule ambaye ametuumba - kwa mfano wake!